Rapport

2007:16

Marknadskontroll av dykluft inom fritidsdykning

Konsument verket • KO

Marknadskontroll av dykluft inom fritidsdykning

Rapport 2007:16

© Konsumentverket 2007

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning 3
Sammanfattning 4
Inledning 5
Bakgrund 5
Faktorer som kan påverka säkerheten vid dykning 7
Krav på andningsluft 9
Syfte 9
Frågeställningar 9
Metod 10
Tidigare undersökningar 11
Analys och resultat 12
Resultat dykluft 12
Övriga resultat 15
Praktiska erfarenheter från marknadskontrollen 16
Återkoppling till företagen 17
Slutsatser 17
Källförteckning 18
Bilagor 18
Deltagarlista branschmöte, fritidsdykning 19 mars 2007 19
Resultat luftanalyser 20
Kort information om produktsäkerhetslagen 21

Sammanfattning

Inom fritidsdykning inträffar i snitt 4 dödsolyckor/år. Detta kan jämföras med yrkesdykning där dödsolyckor inte förekommer. När det gäller allvarliga incidenter saknas tydlig statistik. Konsumentverket ansvarar bland annat för tillsynen och efterlevnaden av produktsäkerhetslagen (2004:451) och lagen om personlig skyddsutrustning för privat bruk (1992:1326). Detta medför att Konsumentverket är ansvarig tillsynsmyndighet för säkerheten inom fritidsdykningen i Sverige.

Mot bakgrund av detta har Konsumentverket startat ett 3-årigt projekt inom fritidsdykning. Projektet startade 2007 med ett branschmöte. Under hösten har Konsumentverket gjort tillsynsbesök hos 20 dykföretag. I samband med besöken har stickprov på andningsluft tagits ut och analyserats. Vid besöken har Konsumentverket även granskat de rutiner företagen har för skötsel av kompressorn, påfyllning av luft, märkning av dykflaskor samt kontrollerat om företagen gör egna mätningar av luftkvalitén.

Resultatet av luftanalysen visar att dykluften från 5 av 20 dykföretag (25%) inte uppfyller de krav som ställs på dykluft.

Av samtliga företag var det 13 som förde egna driftjournaler över körtid och filterbyte av kompressorn. Endast två av företagen kunde visa upp protokoll på egna luftanalyser som inte var äldre än ett år. Ytterligare nio företag uppgav att de under det senaste året utfört luftkontroller, men dokumentation saknades eller var bristfällig.

Undersökningen visar att i stort sett alla företag som hade bra kontroll över sin luftanläggning och som under det senaste året hade gjort en luftanalys eller utförde regelbundna luftkontroller också klarade marknadskontrollen på dykluft. Med anledning av detta har Konsumentverket gått ut med en rekommendation till dykföretagen att föra driftsjournal samt minst en gång per år utföra en luftanalys.

Från Konsumentverket har deltagit Maria Lindstedt (projektledare) samt Helena Nilsson och Maria Holmberg (projektmedlemmar).

Inledning

Inom fritidsdykning inträffar i snitt 4 dödolyckor/år. En del av dessa dödsfall inträffar under dykutbildning. Då det gäller incidentrapportering saknas tydlig statistik. Svenska sportdykarförbundet har en incidentdatabas där dykare frivilligt kan rapportera in olyckor och incidenter. Även när det gäller dödsolyckorna är det svårt att få fram exakt statistik och orsaker till olyckorna. Utredningsmaterialet ägs av respektive polisdistrikt och är ofta skyddat av sekretess. Dessutom är dykolyckor inte registrerat som egen kategori utan som drunkningstillbud.

Konsumentverket ser allvarligt på att flera av dödsolyckorna har skett under dykutbildning. Fritidsdykning är en sport som utövas av många konsumenter. Sportdykarförbundet beräknar att det i Sverige finns mer än 100 000 certifierade dykare och drygt 200 ideella dykarklubbar. Därutöver finns det drygt 70 dykbutiker och dykcenters som erbjuder dykluft. Siffror på hur många av sportdykarna som är aktiva och dyker regelbundet saknas.

Bakgrund

Konsumentverket ansvarar bland annat för tillsynen och efterlevnaden av produktsäkerhetslagen (2004:451) och lagen om personlig skyddsutrustning för privat bruk (1992:1326). Detta innebär att Konsumentverket är ansvarig tillsynsmyndighet för säkerheten inom fritidsdykningen i Sverige. Statistik från Svenska sportdykarförbundet visar att det i snitt sker 4 dödolyckor inom fritidsdykningen i Sverige varje år. Se diagram nedan!

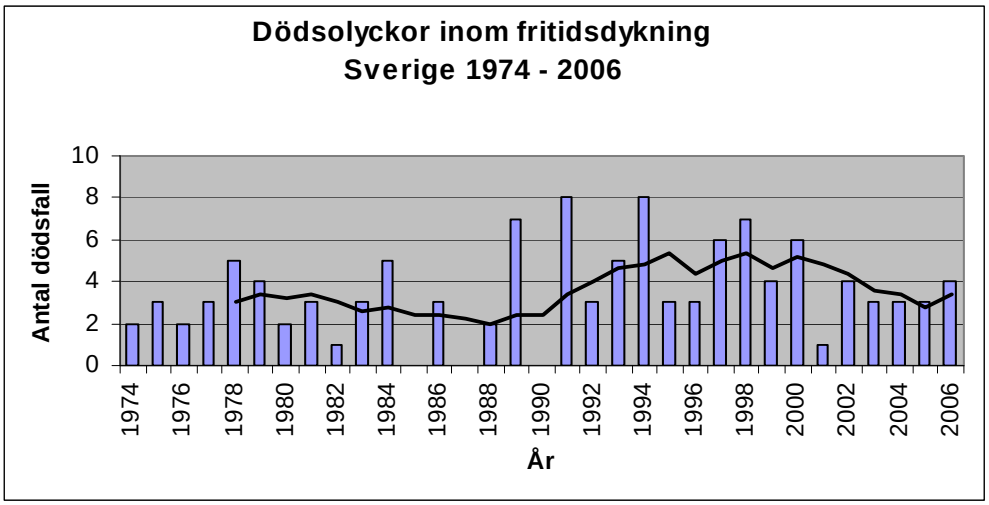

Diagram 1. Dödsolyckor inom fritidsdykning (källa Svenska Sportdykarförbundet)

När det gäller allvarliga incidenter saknas bra statistik men enligt uppgifter från svensk olycksfallsregistrering på Östra sjukhuset i Göteborg behandlades i Sverige totalt 40 dykare under 2006 i tryckkammare efter så kallad dykarsjuka. Men detta är bara en bråkdel av de incidenter som inträffar. Mörkertalet är stort.

Mot bakgrund av detta har Konsumentverket startat ett 3-årigt projekt inom området fritidsdykning. Projektet startade i mars 2007 genom att Konsumentverket bjöd in till ett branschmöte. Deltagare på detta möte var förutom olika myndigheter även olika företrädare för dykningen i Sverige. (*Se deltagare i bilaga 1).*

Som en del i detta projekt har Konsumentverket under hösten 2007 genomfört en marknadskontroll av dykluft. För att kunna dyka krävs luft. Idag förekommer även dykning med andra typer av gasblandningar, exempelvis nitrox. Nitrox består av vanlig luft som berikats med syrgas. Dykning med luft är vanligast förekommande bland fritidsdykare. Marknadskontrollen har därför begränsats till vanlig dykluft. För att kunna erbjuda luft för dykning krävs en kompressor. Kompressorer finns i många olika typer, både manuella och halv- eller helautomatiska. Nyare kompressorer har ofta ett filterövervaknings-system som övervakar filtren och larmar när filterbyte ska göras.

Bild 1. Kompressor hos ett av dykföretagen

När man kontrollerar eller anlyserar dyklyft används olika metoder. Konsumentverket har i denna marknadskontroll anlitat Spiromec i Linköping som analyserat luften med en gaskromatograf, vilket ger värden med mycket liten felmarginal. Luften kan även kontrolleras med andra metoder. Dykföretag använder sig ofta av drägerrör. Dessa ger inga exakta värden, men kan användas som indikation på försämrad luftkvalité.

Vid dykning i kalla nordiska vatten är det viktigt att dykluften inte har för högt vatteninnehåll eftersom det kan leda till frysningar i andningsutrustningen med friflöde som följd. Dykluften får inte heller innehålla hälsofarliga ämnen. Som konsument har man rätt att förvänta sig att den luft man köper har god kvalité och är säker. Enligt produktsäkerhetslagen ska varor och tjänster som erbjuds av näringsidkare vara säkra. Mer information om produktsäkerhetslagen i bilaga 3.

Bild 2. Dykflaskor

Faktorer som kan påverka säkerheten vid dykning

När det gäller dyksäkerhet så finns det många faktorer som spelar in. Dykluften är en liten, men viktig del. I en rapport från yrkes och miljömedicin (nr 94 /2002) där man genom en enkät intervjuat ett stort antal dykledare, divemasters och dykinstruktörer och bland annat frågat vilka faktorer som de tror kan öka dyksäkerheten. En del av de svar som gavs var följande:

- Förbättra utbildningen genom att göra den längre och ställ högre krav för att dykaren ska få dykcertifikat.
- Minska storleken på dykgrupperna och öka antalet ledare vid utbildning och utfärder. Max två elever/instruktör.
- Bättre planering av all dykning och en bättre olycksfallsberedskap. Säkra dykplatser och alltid någon på land.
- Säkerställande av dykfärdighet genom att till exempel införa tidsbestämda certifikat och/eller införa ett krav på ett minimum antal dyk per år för att upprätthålla dykfärdighet och dyksäkerhet.
- Bättre anpassning till elever/kunder. Utbildning och utfärder bör anpassas till elever och kunder genom dialog och bakgrundskontroll.
- Inför ett krav att vid dykning i Sverige (kalla vatten) ska utbildningen ha skett i Sverige (Norden).
- Bättre utrustning, helst egen utrustning, som är anpassad till varje dykare.

En annan faktor som har betydelse för dyksäkerheten är attityder och beteende hos dykaren. Efter Konsumentverkets branschmöte i mars 2007 gick tidningen DYK ut och ställde en web-fråga med fem olika svarsalternativ till sina läsare. Frågan löd: *”Inom vilket område finns de största säkerhetsbristerna enligt din erfarenhet?”*

Svaren fördelades enligt följande:
Luft/kompressorer 4 %
Utrustning 1 %
Utbildningen 36 %
Attityder 56 %
Annat 3 %

Ett stort ansvar för att försöka förändra attityd och beteende ligger hos dykbranschen. Faktorer som kan ha betydelse är till exempel att man vid dykutbildning och utfärder gör en riskanalys inför varje dyk och att man dessutom informerar deltagarna om vilka säkerhetsregler som gäller. En annan viktig faktor är öppenhet när det inträffat dödsolyckor och allvarliga incidenter. Genom att lära av de erfarenheter som kommer av utredningar efter olyckor samt en bra och tydlig incidentrapportering ökas kunskapen och medvetenheten hos dykarna.

Krav på andningsluft

Som krav på andningsluft har använts de gränsvärden som anges i den gällande Europastandarden för dykluft, EN 12021. Analysen ska enligt standarden utföras enligt en allmän vedertagen metod. Följande gränsvärden gäller vid fyllning av 200 och 300 bar gasflaskor:

Vattenhalt - Högst 25 mg/m^3
Olja - Högst 0,5 mg/m^3
Koloxid - Högst 15 ppm
Koldioxid - Högst 500 ppm

Syfte

Syftet med projektet och marknadskontrollen är att minska antalet olyckor – framför allt de med dödlig utgång- inom området fritidsdykning genom att:

- Genomföra tillsynsbesök och marknadskontroll av dykluft och därigenom uppmärksamma branschen och konsumenterna om att Konsumentverket är tillsynsmyndighet inom fritidsdykning.
- Samla kunskap inom fritidsdykningen och påverka dykföretagen att utveckla sitt förebyggande säkerhetsarbete.
- Skapa kontakter och utveckla ett samarbete med branschen i syfte att förbättra rutiner och få igång ett systematiskt produkt- och tjänstesäkerhetsarbete.

Frågeställningar

- Uppfyller dykluft som tillhandahålls till konsumenter gällande krav?
- Har företagen tillräckliga rutiner för att säkerställa att dykluften fortlöpande håller god kvalité och är säker?

Metod

Projektet startade våren 2007 genom att Konsumentverket kallade till ett branschmöte. På mötet informerade Konsumentverket och Arbetsmiljöverket om det delade tillsynsansvaret inom dykområdet. Arbetsmiljöverket har tillsyn för yrkesdykning och Konsumentverket för säkerheten inom fritidsdykning. Utöver det presenterades statistik från olyckor inom dykområdet samt en presentation och diskussion om problemområden och svaga punkter vid dykning. SIS (Svenska Standardiseringsinstitutet) redogjorde för pågående standardisering inom dykningen. Mötet avslutades med att Konsumentverket presenterade den kommande marknadskontrollen på dykluft samt de planerade projekten inom 3-årsperioden.

För att nå ut och informera så många dykföretag och dykklubbar som möjligt så skickade Konsumentverket under juni månad 2007 ett brev med information om projektet och om den kommande marknadskontrollen på dykluft. Information om Konsumentverkets 3-års projekt inom fritidsdykning har även lagts ut på www.konsumentverket.se

Kontrollen har skett genom tillsynsbesök hos 20 dykföretag i Sverige. Inriktningen har varit på dykbutiker och dykcenter. Urvalet av dykföretag har skett genom stickprov och koncentrerats till områden i Sverige där utbudet av dykföretag är stort. Endast en dykklubb har ingått i kontrollen. I samband med besöken har prov för analys av dykluft tagits ut. Luftproven har analyserats av Spiromec i Linköping som också tillhandahållit provtagningsflaskor för dykluften. Resultatet av analysen ska ses som ett stickprov som visar vilken luft som kompressorn gav vid just det tillfälle som provet togs.

För att säkerställa en god, kontinuerlig luftkvalité krävs att företagen har bra rutiner. Konsumentverket har därför även granskat de rutiner företagen har för skötsel av kompressor, luftfyllning och märkning av dykflaskor. Företagen har dessutom fått visa upp analysprotokoll över egna luftanlyser, eller annan dokumentation som styrker att de utfört egna luftkontroller. Dessutom har placering av luftintaget till kompressorn och placeringen av luftfyllningsstationen för dykflaskor kontrollerats.

Bild 3. Fyllningsstation för dykluft.

Tidigare undersökningar

Konsumentverket har tidigare(1996) genomfört en marknadskontroll av dykluft. I den undersökningen togs nio luftprov ut för analys varav ett prov fick underkänt på grund av för högt innehåll av olja. I samband med detta arbetades det tillsammans med branschen fram en broschyr som heter *”Luft för dykning…gäller livet”*. Broschyren finns att läsa på www.konsumentverket.se

Analys och resultat

Totalt besöktes 20 dykföretag. Endast en dykklubb ingick i undersökningen. Kontrollen har riktat in sig på företag som säljer utrustning och som erbjuder dykutbildningar, dykutfärder och dykluft. Följande företag besöktes:

Namn på företaget	Datum provtagning
1. Aqua Sport Stockholm	2007-09-13
2. Aquatica Limhamn	2007-09-26
3. Dykhuset Stockholm	2007-09-12
4. DykLeif Hamburgersund	2007-09-05
5. Dykmagasinet Karlstad	2007-10-08
6. Dykterminalen Halmstad	2007-09-27
7. Dykterminalen Malmö	2007-09-25
8. Fantasea Stockholm	2007-09-12
9. Flying Divers Göteborg	2007-09-06
10. H_2ODiving Lund	2007-09-26
11. Karlstad Dykarklubb	2007-10-12
12. Kon-Tiki Smögen	2007-09-04
13. Malmö Dyktjänst	2007-09-25
14. Oxygene Diving Göteborg	2007-09-06
15. Oxygene Lysekil	2007-09-04
16. Oxygene Örebro	2007-10-11
17. Stockholms Dykcenter	2007-10-09
18. Waterhouse Stockholm	2007-09-13
19. West Point Divers Tanumstrand	2007-09-05
20. Ängelholms Dykcenter	2007-09-27

Resultat dykluft

Av de 20 proven är 14 tagna från en kompressor med automatisk filterövervakning. De övriga 6 är från kompressorer där företagen själv ansvarar för att kontrollera körtid och filterbyte. Analysresultatet visar att 5 av 20 företag (25%), vid

provtagningstillfället, inte klarade de krav som ställs på dykluft. Anmärkningsvärt är också att tre av dessa hade filterövervakningssystem som automatiskt ska larma när filterbyte ska göras. För fullständigt resultat av analysen på dykluft, se bilaga 2.

Vattenhalten

Tre företag hade för hög vattenhalt i dykluften. Vattenhalten ska ligga under 25 mg/m^3. För höga vattenhalter kan leda till isbildning i andningsapparaten när dykluften expanderar. Den komprimerade luften i dykflaskan expanderar för att göras tillgänglig vid dykning. Vid expansion sker en kraftig nedkylning. Detta kan leda till frysningar och felfunktion i andningsapparaten med friflödning som följd. Risken för frysning ökar vid dykning i kalla nordiska vatten. För hög vattenhalt kan också medföra risk att rost bildas i dykflaskan. Rost kan orsaka luftstopp och kan leda till förkortad livslängd hos dykflaskan.

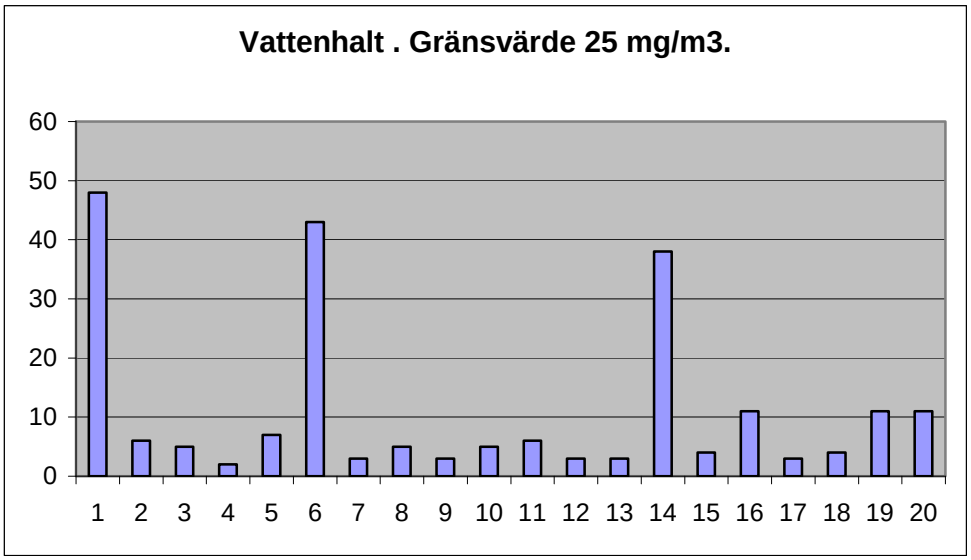

Diagram 2. Variation av vattenhalten i de olika dykluftsproven

Koldioxid och koloxid

I två av proven uppmättes förhöjda halter av koldioxid. Inga prov hade förhöjda halter av den giftiga gasen koloxid. Koldioxid är en vanligt förekommande gas i vår omgivning. Förhöjda halter av koldioxid i dykluften kan tyda på försämrad kvalité av intagsluften till kompressorn. När luftintaget är placerat i kompressorrummet är det därför viktigt att säkerställa en god ventilation och luftväxling.

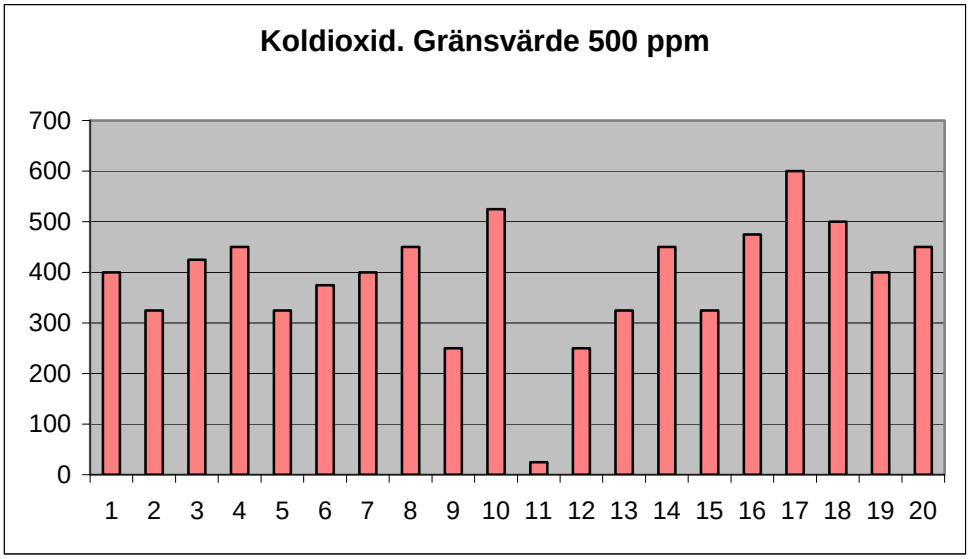

Diagram 3. Uppmätt halt av koldioxid i proven med dykluft

Olja

Inga prov hade för höga halter av olja. Olja kan förorena dykluften genom att den kan sönderdelas till koloxid och andra föroreningar. Detta kan ske när kompressorn blir för varm, till exempel när den står i dåligt ventilerade utrymmen där nedkylningen inte fungerar.

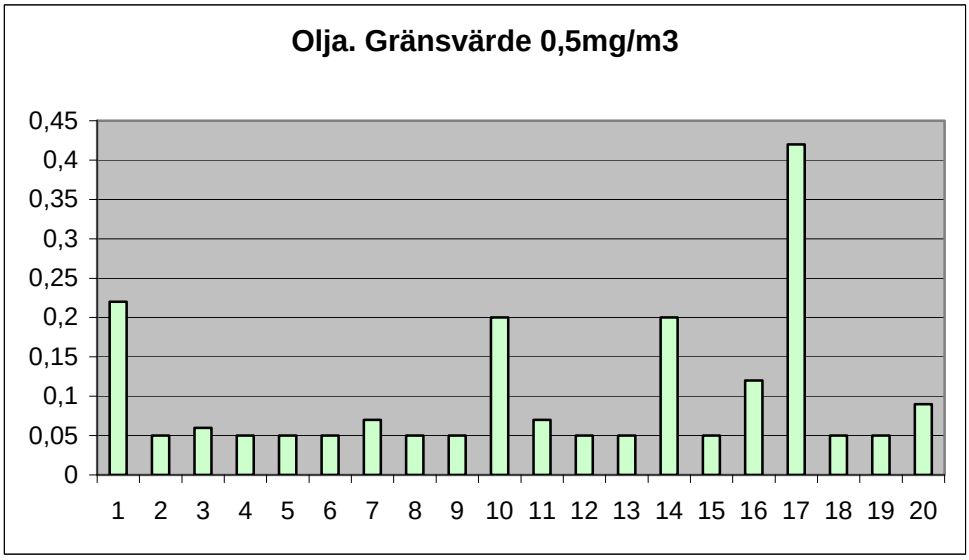

Diagram 4. Variation av oljehalten i de olika dykluftsproven

Övriga resultat

Egna luftanalyser och driftjournaler

Två av företagen kunde visa upp egna aktuella analysprotokoll som inte var äldre än ett år. Ytterligare nio företag uppgav att de gjorde egna kontroller med hjälp av drägerrör, eller hade anlitat något annat företag för att göra dessa luftkontroller. Dokumentationen från kontrollen med drägerrör är ofta bristfällig.
Nio företag saknade egna analysprotokoll eller kunde endast visa upp gamla intyg.

Alla företag för inte driftsjournaler. 13 av företagen kunde visa upp aktuella journaler. På frågan varför de övriga inte kontrollerar och dokumenterar körtid, filterbyte och oljekontroller anger de flesta att man bedömer det som onödigt därför att man litar helt på den automatiska filterövervakningen. Ett annat svar är att man nyligen bytt ägare och inte kommit igång med alla rutiner.

Fyllningsstation och märkning av dykflaskor

Det vanligaste sättet att märka fyllda flaskor är genom att sätta en maskeringstejp över ventilen och placera dessa flaskor på en särskild plats. Endast tre av företagen märker sina fyllda dykflaskor med en etikett som anger att flaskan är fylld, datum för fyllning och ansvarig fyllare. Det förekommer också att man helt avstår från märkning. Istället ställer man krav på att kundflaskorna ska vara märkta med kundens eget namn eller annan identifieringsmärkning. Vid avhämtning uppmanas sedan kunden att själv kontrollera fyllnadstrycket genom en särskild tryckmätare.

Fyllningsstationerna för dykluft var i sex fall mindre lämpligt placerade vid entrén eller inne i butiken.

Placering av luftintag till kompressorn

Luftintaget till kompressorn var hos åtta dykföretag placerat direkt i rummet där kompressorn stod. Detta kräver en god luftväxling/ventilation. I övriga fall togs luften utomhus, från innergårdar och tak eller direkt mot en mindre trafikerad väg.

Praktiska erfarenheter från marknadskontrollen

Ett syfte med marknadskontrollen har varit att samla kunskap och få förståelse för hur dykföretagen arbetar. Sammanfattningsvis kan sägas att inget dykföretag är det andra likt. Det finns företag som bara erbjuder dykluft och utfärder men det vanligaste är att man erbjuder alla typer av dykprodukter och tjänster. I det ingår försäljning och service av dykutrustning, försäljning av dykluft, dykutbildningar och utfärder. En del av dykklubbarna under SSDF (Svenska Sportdykarförbundet) erbjuder utbildning och utfärder till självkostnadspris. En förutsättning är att man har löst medlemskap i föreningen.

Vissa av företagen saknar helt skriftliga rutiner när det gäller skötsel av kompressorn, fyllning av luft etc medan andra har ett väl utvecklat förebyggande produktsäkerhetsarbete. Ett gott exempel kan vara att man har:

- Skriftliga rutiner för skötsel av kompressorn och luftfyllning
- Det finns driftsjournal över kompressorn och intyg från luftanalyser
- För varje dykplats finns en instruktion och en räddningsplan
- Före varje dyk går man igenom dyket och har tagit fram en områdesbeskrivning/skiss
- Dyker med en begränsad grupp elever så att man alltid har eleverna under uppsikt och kan hantera eventuella incidenter
- Anpassar utbildning och utfärder till elever och kunder. Genom dialog och frågor kontrollera dykarens färdighet.

Konsumentverket har i marknadskontrollen ställt frågan till företagen om hur många elever man uppskattar att man som instruktör kan ha i varje grupp vid utbildning och dykning utomhus. Svaret har varierat allt i från 2 till 8 elever. Många anser att 2 är det optimala ur säkerhetssynpunkt. En del väljer att dela större grupper och låta 2 åt gången vara i vattnet och göra övningarna. Alternativet är att ha med sig dykassistenter. Men det finns också företag som dyker med upp till 8 elever per instruktör och endast en assistent.

Återkoppling till företagen

Tillsynsrapport och resultatet av luftanalysen har skickats till varje deltagande dykföretag. De företag som inte uppfyllde kraven i luftanalysen har dessutom fått skriftliga krav med begäran om åtgärder. De företagen har även anmodats att efter vidtagna åtgärder göra en ny luftanalys och skicka en kopia på detta till Konsumentverket.

Slutsatser

Undersökningen visar att i stort sett alla företag som hade bra kontroll över sin luftanläggning och som under det senaste året hade gjort en luftanalys eller utförde regelbundna luftkontroller med drägerrör också klarade marknadskontrollen på dykluft

Samtliga besökta företag uppgav att dykluften var viktig och att det ligger i deras eget intresse att luften uppfyller de säkerhetskrav som finns. Trots detta var det så många som 25% av företagen som inte uppfyllde kraven på dykluft.

Marknadskontrollen av dykluft ska ses som ett stickprov som visar vad luften innehöll just vid det tillfället som provet togs. En förutsättning för att kunna erbjuda konsumenterna dykluft som uppfyller kraven är att företagen inför bra förebyggande rutiner för skötsel av kompressorn och för luftfyllning. Oavsett om man har en helautomatisk kompressor med filterövervakningssystem eller inte så bör företagen föra driftsjournal. En driftjournal ska innehålla körtid och tid för filterbyte och i vissa fall även oljebyte. (Flera företag har serviceavtal med andra företag som sköter årlig service och oljebyte). Luftanalyser bör göras årligen och kan kompletteras med luftkontroller med drägerrör. När företagen tar ut egna luftprov för analys så bör proven tas precis innan planerat filterbyte. Detta för att säkerställa att luften håller god kvalité mellan varje filterbyte. Konsumentverket har i brev till alla deltagande dykföretag gått ut med denna rekommendation

En annan viktig faktor är att intagsluften till kompressorn är av bra kvalité, oavsett om luften tas utifrån via en ledning eller från själva rummet där kompressorn står. I

de fallen där intaget är i kompressor-rummet så måste luftväxlingen vara god.

Konsumenter som dyker eller vill börja dyka bör ställa krav på att dykföretaget kan visa upp ett analysintyg på dykluften. Intyget bör inte vara äldre än ett år.

Källförteckning

Rapport från Yrkes och miljömedicin (94/2002) ”Förebyggande av dykrelaterade olycksfallskador”
EN 12021 – Luftstandarden ”Compressed air for breathing apparatus”
Konsumentverkets broschyr ”Luft för dykning – gäller livet”

Bilagor

Bilaga 1. Deltagare på branschmöte
Bilaga 2. Resultatet av luftanalysen
Bilaga 3. Kort om produktsäkerhetslagen

Bilaga 1

Deltagarlista branschmöte, fritidsdykning 19 mars 2007

Företag, organisation	**Namn**
PADI	Olle Olsson
CBM	Chris Flodén
Poseidon	Kurt och Jens Sjöblom
Interspiro	Ola Lindh
Tidningen DYK	Martin Örnroth
Sjösäkerhetsrådet	Tommy Johansson
Sjöfartsverket	Mats Rosander
Räddningsverket	Sören Lundström
Ingenjörfirma Kurt Nyberg	Christer Nyberg
Åhrmans dykeri	Rolf Åhrman
Flyg-och marinmedicinskt centrum	Wille Bergöö
Dykexpert / Konsult	Stig Lundin
Svenska Sportdykarförbundet	Hans Örnhagen
SIS	Mats Söderlund
Arbetsmiljöverket	Bengt Husberg
	Janez Marinko
Konsumentverket	Maria Lindstedt
	Helena Nilsson
	Jan Sjögren
	Åsa Persson

Ej möjlighet att delta

Oxygene Scandinavia	Henrik Almers

Resultat luftanalyser

Namn	Vatten (högst 25 mg/m3)	Olja (högst 0,5 mg/m3)	Koloxid (högst 15ppm)	Koldioxid (högst 500ppm)
Aqua Sport	48	0,22	5	400
Aquatica, Limhamn	6	0,05	5	325
Dyk Leif	2	0,05	5	450
Dykhuset Stockholm	5	0,06	5	425
Dykmagasinet, Karlstad	7	0,05	5	325
Dykterminalen,Halmstad	43	0,05	5	375
Dykterminalen, Malmö	3	0,07	5	400
Fantasea Stockholm	5	0,05	5	450
Flying Divers, Göteborg	3	0,05	5	250
H2O Diving, Lund	5	0,2	5	525
Karlstads dykarklubb	6	0,07	5	25
Kon-Tiki, Smögen	3	0,05	5	250
Malmö Dyktjänst	3	0,05	5	325
Oxygene Diving, Göteborg	38	0,2	5	450
Oxygene, Lysekil	4	0,05	5	325
Oxygene, Örebro	11	0,12	5	475
Stockholms Dykcenter	3	0,42	5	600
Waterhouse	4	0,05	5	500
West Point Divers Tanumstrand	11	0,05	5	400
Ängelholms Dykcenter	11	0,09	5	450

Kort information om produktsäkerhetslagen

Konsumentverket är tillsynsmyndighet enligt produktsäkerhetslagen (2004:451), nedan PSL. Lagen har till ändamål att motverka att varor och tjänster orsakar skada på person. Enligt PSL får endast säkra varor och tjänster tillhandahållas av näringsidkare.

En vara och tjänst är säker om den vid normal och rimligen förutsebar användning och livslängd inte för med sig någon risk för människors hälsa och säkerhet eller bara en låg risk. Enligt lagen antas en vara som uppfyller en standard som överför en Europastandard vara säker ifråga om sådana risker som omfattas av standarden. Avviker en vara från standard kan detta utgöra en stark indikation på att den inte uppfyller PSL:s säkerhetskrav.

En vara som inte motsvarar säkerhetskraven är enligt PSL:s terminologi farlig. Om en näringsidkare tillhandahåller en farlig vara kan ett ingripande enligt PSL vara motiverat.

Om åtgärder måste genomföras skall Konsumentverket ta upp förhandlingar med näringsidkaren i syfte att denne frivilligt skall ta på sig att genomföra de åtgärder som behövs.

Om frivilliga åtgärder inte vidtas kan verket förbjuda näringsidkaren att tillhandahålla en vara eller tjänst, ålägga näringsidkaren att lämna säkerhets- eller varningsinformation samt ålägga denne att återkalla en vara eller tjänst. Sådana ålägganden skall förenas med vite, om det inte av särskilda skäl är obehövligt. En näringsidkare som medvetet eller av oaktsamhet undviker att göra vad som krävs för att försäkra sig om att de varor som tillhandahålls är säkra kan åläggas att betala en sanktionsavgift på lägst femtusen kronor och högt fem miljoner kronor. (Sanktionsavgift får inte åläggas någon för en överträdelse av ett förbud eller en underlåtelse att följa ett föreläggande som har meddelats vid vite.)

En näringsidkare som har tillhandahållit en farlig vara eller tjänst skall utan dröjsmål vidta de åtgärder som krävs för att förebygga skadefall. Vidare skall näringsidkaren omedelbart underrätta Konsumentverket.

Tillverkare skall bedriva ett förebyggande produktsäkerhetsarbete i syfte att få kännedom om skaderisker hos de varor som de tillhandahåller eller har tillhandahållit.

PSL i sin helhet och information om näringsidkares skyldigheter finns på Konsumentverkets hemsida www.Konsumentverket.se Där finns bland annat blanketter för underrättelse om farliga varor och tjänster. Gå in under fliken ”för företagare” och sedan ”produktsäkerhet”.

Konsumentverket
Box 48
651 02 Karlstad

Telefon: 0771-42 33 00
Webbplats: www.konsumentverket.se
E-post: konsumentverket@konsumentverket.se